

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Pénteken Julius' 5-dik napján, 1816-dik esztendőben.

Frantzia Ország.

A' Királyi testörzö sereg zászló szentelő innepet tartott Junius' 19-dik és 20-dik napjain az úgy nevezett Mársmezején, a' hol az udvar is jelen volt fényes pompával. A' Király, Generális-Obersteri formaruhába öltözve, *Angoulme* és *Berry* Hertzegékkel egy hintóban ülven, délfelé érkezett ki ezen mezőre. Előbb nagy mustra volt, melynek végződése után a' Király thronusba ülven, a' Hadiminister Herzeg *Feltre* (Clarke) a' Regementek' zászlóit egygyenként ő felségének oda adogálta, a' Királyi Hertzegnék pedig azokra pántlikákat kötözték, 's e'képpen visszaadta azokat a' Király az Oberstereknek. Az Udvari Fő Pap áldást adott reájok, 's azzal az ágyuk' durrogása a' fényes pompát bérekesztette. Ezen katona pompának Marschal *Macdonald* volt a' Kommandirozója.

A' Páris *Szent Antal* nevű külső városának példájára, a' melly egy időtől fogva a' Király' nevét viseli, a' *Szent Mark* utzája is kikérte, hogy ezentúl *Artézia* utzájának neveztessek az *Artéziai* Gróf (Monsieur) nevérol. Annak a' piatznak előljárói pedig, a' mely eddig *Jakobínusok* piatzájának neveztetett, azt kéri, hogy ennekutánna vagy *Berry*, vagy *Karolina* piatzájának nevezhessek ezt a' piatzt.

Nem régen a' Párisi Alsó-ítélőszék' Elölülője *Netzné* nevű öszvegyaszszony-nak drága-köves boltjába bémenvén 's ott vizsgálódni kezdvén, a' vélelévő Politziai

tiszt által laistromba vétette az ott talált portékákat, a' mellyek között 8 olyan Be-tsület-Légiói czimerek is találtattak, mellyek a' *Napoleon*' képevel egygyütt voltak a' közönséges nézésre kitétetve. A' *Napoleon*' idejébéli Hollándiai, úgy nevezett *Egygyesülés*' rendezimerét is sokat találtak - meg ezen alkalmatossággal ugyan ezen boltban, valamint szintén három színű pantlikát is feles számmal. A' nevezett kalmárnét *Politzia*' eleibe citálták ezekért a' tiltott portékákért, a' portékákat pedig elvettek tőle. Az ítélet még nem mondatott volt ki reá.

Rambilletben az *Admirális Bruix*' fiát és egy rokonát 500 Frank birságfizetés-re 's hat hónapokig tartó fogságra ítélte az ott lévő ítélőszék, lázszató kiáltásért.

A' Párisi újságlevelek, egygyiket is ki nem vevén, ilyen megjegyzést hirdettek ki Junius' 20-dikán szórolszóra: —

„Megjegyzésre méltó dolog, hogy, a' Frantzia ország és Anglia között való közösülésnek ily könnyű volta mellett is, és ámbár az Angliai Politikusok mind a' két nemzetnek törvényeit tanulják is, az ő minden napi leveleik mindazonáltal ily kevéssé esmerik a' közönséges adminisztrációt. Az Anglus levelek azt vetik a' Frantzia levelek' szemire, hogy ezek az Anglus törvényekre 's az Anglus Országlöszéknek jusaira nézve igen sok hibát ejtenek. Frantzia ország éppen ezt vetheti az Anglus újságlevelek' szemire. A' *Londoni Times* név alatt járó újság, a' Frantzia Király által Május' 29-

dikén kiadatott rendeletét kihirdetvén (a' melly által az egy Papi különös Tanács alatt lévő Ekklesiái igazgatás ettől elvétetvén a' Belső Minister' keze' alá ismét vissza adatott), azt mondja, hogy ez éppen olyan, mintha az Angliai Régens Princz a' *Kanterburyi* Ersektől a' maga Ekklesiái hatalmát elvenné, és azt Lord *Sidmouthnak* (az Angliai belső dolgokra ügyelő Ministernek) adná. Ennek a' *Timesben* kijött cikkelynek írója nem tudja azt, hogy a' Frantzia Király, abból, a' mi a' vallásnak vagy ekklesiái fenyegetéseknek a' lelkieket illető minéműségét teszi, legkissebbet is által nem adott a' maga belső dolgokra ügyelő Ministerének, még tsak az Ersekségre, Püspökségre, Generális Vikáriuságra, Plébánusságra, és Káplányságra való kándidálást sem, 's még tsak a' Semináriumoknak Stipendiumaikat sem. Ezek a' tárgyak mind egy Fő Papra vagynak bizattatva. A' Belső Minister annak a' fundusnak felosztására ügyel, melyet most a' dézmák (decimák) helyett vesznek Frantzia országban a' Papok, 's kormányozza mind azokat a' dolgokat, a' melyek az ekklesiáknak világi és polgári állapotokat illetik. Ezek a' dolgok örökké a' Királyi Ministeriumtól függöttek. A' Nem Catholicus Cultus' világi, polgári, és politikai állapotja is a' Minister' keze' alá tartozik, kinek kötelessége arra vigyázni, hogy az Országőrszék által, a' Nem-Catholicusoknak ígértetett oltalomnak foganatja legyen. Nem lehet összehasonlítani azt az országot, melyben a' Catholica Religio' a' Statusnak Religio'ja, a' *Kanterburyi* Ersek' Ekklesiái hatalmával. Ennek az Erseknek némely elsőégi jusaival a' Catholicus országokban a' Pápa, más egyéb jusaival az Ersekek és Püspökök bírnak: 's ezek ezekkel Frantzia országban is éppen úgy bírnak, vagy talám még nagyobb mértékszerént, mint a' revolúzió előtt bírtak. Soha nem bírt Fr. országban most valamelly Pap, az Országbeli egész *Cleruson* való ekklesiái hatalommal, abban a' tekintetben, a' mi

a' Religiót, sőt tsak abban a' tekintetben sem, a' mi az ekklesiái fenyegeteket illeti. Soha sem bírták a' Frantzia Királyok egy Fő Papra is, az ekklesiái dolgoknak világi, polgári, és perlekedésbeli állapotjára való felvigyázást. Ezt tselekedni annyi lenne, mint a' két Hatalmakról volt és most is meg lévő képzeleteket egészen össze zavarni; 's a' két különböző jusoknak ez az egymástól való, ily bámuláraméltó elválasztása, valósággal drágábban is vásároltatott-meg, hogy sem azt a' hasznót, melly abból származik, játékra ki kellene tenni. Más részről pedig sokkal jobban is megfundáltatva vagynak a' Gallicana Ekklesia' elsőégi jusiai, mint sem hogy a' Frantzia Király, a' ki ezen jusoknak az oltalmazója, 's a' ki egyszersmind soha meg nem szűnt az *Anyaszentegyház' Első szülött fiának* titulusát meg érdemelni, valaha megengedhetné azt, hogy ezen jusok megsértetessenek."

B e l g i u m.

Midőn Junius' 18-dikán ezen ország' minden részeinek lakosai a' *Watterlooi* győzelem' emlékezetének örvendetes megünneplésében foglalatoskodtak volna, a' *Sárga Pulya* nevű újságlevél ellenben legmélyesegesebb kesergést nyilatkoztatott-ki ugyan ekkor. Az újsága' boritékját, a' melly addig sárga volt, ekkor feketére változtatta, 's e'képpen *Sárga Pulyából* *Fekete Pulyává* lett.

A' Belgiumban tartózkodó Frantziák közzül ismét többek megintettek, hogy keressenek más menedékhelyet magoknak. Számos ilyen brudoklók érkeztek vala Helvétziából is ide, a' kik onnét eltávozni kéntelenítették. Így hányódnak ezek most egy helyről másra továbbtovább, mint addig, mig valahol megszenvedik őket.

Nagy Britannia.

Azt beszéllik *Londonban*, hogy a' *Walesi Hertzegné Tunisból* nem ment *Alexandriába* 's már most nem is fogja oda venni útját, hanem *Maltából*, a' hova *Tunisból* ment, egyenesen haza fog útozni *Angliába*.

Némely *Londoni* újságlevelek szerint, a' Kurirnak az az előre tett ígérete, hogy ő nem soká igen fontos leveleket fogna világra eleibe bocsátani, nagyon felérzékenyítette a' Londoni közönséget. Azt erőssítik az ellenkező írók, hogy ez a' Ministeriális Kurir csak azért tett ezen leveleknek kihirdetéseket felől ilyen előre való jelentést, hogy annak a' személynek vagy azoknak a' személyeknek, a' kit vagy a' kiket ezek a' levelek érdekelhetnek, legyen elegendő idejük arra, hogy keressenek módot a' nevezett újságlevél mérgeskedésének megengesztelésére, 's vihessek véghez, hogy ne hirdesse ki az említett leveleket.

Marquis *Buchingham* és *Hardy* Jun. 15-dikén estve a' theatromon öszszeveszvéen, más nap duelláltak pisztolyal, de igen szerentszen, minthogy az első lövésre egyik sem találván a' másikat, az ő sekundansaik nem engedték, hogy másod versbéli lövésre mennyen a' dolog, hanem öszszebékeltették őket.

Princz *Koburgrol* azt írják, hogy azért nem válolta fel az Angliai Pairséget, hogy telyességgel nem akarja magát az ország belső dolgaiba elegyíteni. A' Hertzegné néhány napokig betegeskedett, de már egészen meggyógyult.

A' Parlamentumban lefolyt és megerősítettett mostanság, leghevesebb disputálások után az idegeneket illető törvényjovallás. Némelyek az ellenkező részen lévő tagok között még az utolsó ülésben is nagyon iparkodtak, hogy gátat tehessenek néki, de nem érthették el céljokat. *Milton* így szólott: — „Ezen törvénynek ereje szerint Angliából egy Britannusnak feleségét is ki lehet kergetni, ha idegen országi születésű — a' melyre azt felelvén Lord *Castlereagh*, hogy az Országlószék nagy kimélléssel használja ezt a' törvényt, 's külömben is felelet alá van érte vetetve — így kiáltott fel Lord *Folstone*: — „Mitsoda felelet ez? üres szó; üres tsengetyűhang! Úgy tudják a' Ministerek titkos úton mind ezeket a'

dolgokat kormányozni, hogy senki feleletre nem fogja őket szorítani. Tsupa elhibázásból is ki fognak ok némely embereket küldeni ezen országból. Ezen törvény szerint minden féle papirosak elvétethetnek a' kiküldettektől; minden leveleket elvevni, megvizsgálni, minden titkot kinyomozni lehet, és mind ezek legnagyobb kimélléssel, jószággal, és emberiséggel fognak véghez menni! Ez a' szabadság' országa, ez az üldöztette' menedékhehely, nem soká egy olyan kerítéshez fog hasonló lenni, a' hova marhanyáját hajtának be, hogy ott szabadon nyirhessék és nyúzhassák őket. — „Azon idegenek, e'képpen szollott *Romilly*, a' kik eddig hazánkat sokféle tekintetben gazdagították, ennekutánna a' velünk vetélkedő Amerikát fogják gazdagítani. — *Littleton* egy *Befort* nevű embert hozott például ezen törvény ellen elő, a' ki idegenlétire három fiát áldozta fel a' *Bonaparte* ellen való hadakozásban, 's a' kinek leánya Angliában lévén férjnél ő ennél kívánta volna életének hatralévő részét eltölteni, még is minden elégséges igaz ok nélkül kiigazítottatott Angliából.“

A' *Star* nevű újságban ilyen tzikkely találatik az Angliából való kivándorlásnak meg nem szűnő nevedezéséről: — „Ezerenként kéri a' ipítálistáink, mesterembereink, és fábrikásaink a' passust az idegen országra való útozásra, kik a' taksafizetéseikért való bosszankodásból, minden vagyonaikkal, talantomaikkal, és makhinaikkal egyetemben úgy eltávoznak hazájokból, hogy oda többé vissza sem jönnek. Hajóépítő műhelyeinkben, a' hol eddig 1500 emberek dolgoztak, most alig látunk 500-azat; idegen országokon kéntelenítettnek mesterembereink 's hajós legényeink kenyerét keresni magoknak. Eddig csak *Skóziából* és *Iriandiából* hallottuk kivándorolni a' lakosokat; már most Angliára is által harapódzott 's erőre kapott ez a' veszedelem. Nem régen történt, hogy vámosaink egy *Iris* nevű Amerikát nagy kereskedő

hajót, titkon, valamely más szín alatt, meg vizsgálván, 231 olyan személyeket számláltak meg rajta, a' kik Amérikába mennek, mint bujdosók."

A' Ministerialis Kurirban ilyen tzikely jött-ki Junius' 18-ik napján: — „Ha igaz a', hogy a' Lübecki Tanács az otflakó Sidóknak megparantsolta, hogy onnét el-takarodjanak, úgy mi erre egyebet nem mondhatunk, hanem, hogy Lübeck megérdemli, hogy a' neve a' szabad és független városoknak neveik között kitoröltessék, 's azon jusoktól, mellyekkel ezek bírnak, megfosztattassék. Egy az, hogy a' Német országai Szövetség' Aktájának 16-dik tzikelyével ez a' rendelés egészen ellenkezik, a' hol nyilvánágon kifejeztetve van, hogy a' Német Szövetségi Státusokban a' Sidó vallást tartó lakosok, tovább való határozásokig, minden nékiek eddig engedtetett jusoknak bírázásban meghagyattassanak: más az, hogy ezen rendelés által az emberiségnek és befogadásbéli barátságának principiumai legfelingertőbb módon megrontatnak. Nem mondatik a' rendelésben, hogy a' Sidóknak elkergettetésére valamelly büntétel adott volna őket és alkalmatosságot: de még ezen esetben sem lehetett volna ennek az elűztetésnek, közönségesen egy egész (Sidó) gyülekezetre, idős és beteg emberekre, aszszonyokra, és gyermekekre, ki-erjesztetni. Mi eleitől fogva, úgy itéltünk, hogy az a' mód, a' mellyel sok országokban és sok nemzeteknél bánnak a' Sidókkal, gyalázatjokra szolgál ezen országoknak és nemzeteknek. Az a' szerentsélen sors, hogy egy nemzetnek sohol hazája ne legyen, és a' világon minden felé elszéledve kelljen élni, már csak magában is elég keserves. Hanem e' mellett úgy bánni velle, mint megítéltetettel és számkivetettel, büntetelnélkül mint bűnöst megbüntetni, az ő tsupa nevét úgy tartani, mint a' melly nem egyebet, hanem csak egy rossz, gaz, tsalárd, és alávaló embert tenne, 's őtet bizonyos tekintetben a' nép' tsűfjává tenni, már

ez olyan szenvedéseknek a' neme, melynek a' világ' kezdetétől fogva semmi egyéb nemzet tárgyává nem lett. Ez a' Sidóknak már reáemlékezhetetlen időtől fogva a' sorsa. Ha ők keménységet és fősvénységet mutatnák a' kereskedésben, nem a' vellekvaló bánás' módjának lehet-e tulajdonítani? Úgy bánni az emberekkel, mint a' kik nem alkalmasok arra, hogy jót tegyenek; annyi, mint őket bűnössé tenni. Ha azt erősíti róllok a' világ, hogy az isten' kárhóztatta őket erre a' világon való szüntelentartó bujdoklásra: mi erre azt feleljük, hogy nekünk legalább soha sohol nem parantsolta az isten, hogy üldözzük őket. Ha keresztényekké akarjuk őket tenni, az üldözés-e ennek a' legjobb útja? A' Keresztények az üldözés által nyerhetik-e meg legjobb módon az ő szíveiket a' keresztény vallás eránt? Mi reménljük, hogy ennek utánna jobb és szelidebb utakat módokat veszen-fel reájok nézve a' világ; és hogy, ha azt akarjuk, hogy az a' század, melyben élünk, ne csak névvel, hanem valósággal is megvilágosodott legyen, egyebek között a' Sidók eránt is igazságosabbaknak kell lennünk."

Szent Helena' szigetére megérkezett az új Kormányozó Sir Hudson Lowe, melyről ilyen levelet adott ki ugyantsak ez a' Londoni Kurir: —

„*Szent Helenáról*, April. 21-dik napján, 1816-ban. Sir Hudson Lowe, hosszas útozás után néhány napok előtt megérkezett ide a' *Phaeton* nevű Fregáttal, 's által vette a' Kormányozás' gyeplöjét. Megérkezése után következett napon reggeli 6 órakor, Admirális Sir Cockburne György, és a' maga Generálsztabja által kísértetvén, Longwoodba vette útját: hanem valamelly formalitásbéli hiba miatt, a' melly magát ezen látogatásra nézve elő adta (a' milyen lehetett példának okáért egyebek között, hogy *Napoleonnál* nem tettek előre kérdést az eránt, hogy mely órában akarja ezen látogatást elfogadni, 's talám az is, hogy éppen

a' reggeli 6 óra igen alkalmatlanul volt kiválasztatva) nem akarta *Napoleon* sem a' Kormányozót sem az Admirálist, a' kihez egyéberánt is nem nagy hajlandósággal viseltetik, elfogadni. A' következett napon azonközben, minekutánna az egymásmegnemértésnek minden okai, akár mik lehettek is, elhárítottak volna, bevezettetett hozzá *Sir Hudson Lowe*: hanem *Sir Cockburnet*, már ez akár feltett célzással, akár pedig a' béjelentő inasnak valami értetlensége miatt történt, melyről én, ámbar magam az elsőt gyanitom is, de meghatározva semmit nem irhatok, ekkor sem akarta látni *Napoleon*, kinek *Sir Hudsonnal* való beszélgetésenehány minutáig tartván, 's ez ő tőlle kijöven, azután *Sir Reid Tamás* 's a' több Stabális tisztek is bevezettettek, 's *Napoleon* által nagy betsülettel fogadtattak. Hírlelik, hogy a' *Napoleon* kísérei közlül azoknak, a' kik Európába visszaterni kíváznak, szabadság engedtetett, hogy *Káphoz* (a' Jó reménség' fokáboz) evezhesenek; a' hol a' Kormányozó *Sir Sommerset* gondoskodni fog arról, hogy útjokat *Európa* felé tovább folytathassák. Azok ellenben, de ez is csak a' feljebb való hírhez tartozik, a' kik a' magok régi urokkal ezen szigeten tovább is megmaradni kívánnak 's ötet a' szerentsétlenségben elhagyni nem akarják, kéntelenítettnek irást adni a' felől, hogy valameddig *Napoleon* ezen szigeten fogságban tartatik, addig ók is itt maradnak, 's magokat azon határokközze való szorittatáshoz fogják szabni, a' mellyek között *Napoleon* fog tartatni. Ugy hallom, hogy minnyájok olyan nyilatkoztatást tettek magokfelől, hogy valameddig *Napoleon* él, ók addig tőlle el nem távoznak, és ötet a' maga szerentsétlenségében el nem fogják hagyni. —

„Beszéllek továbbá, hogy *Napoleon* nak megengedetett volna, hogy ha tettzik, a' *Longwoodi* lakás helyett, az úgy nevezett *Plantations - Housé*ben (a' Kormányozó' házában) vehesse lakását, és hogy,

mihelyest a' 66-dik egész *Regement* oda őrizetre megérkezik, illendő kíséret alatt az egész szigeten minden felé egész addig lovagolhasson, a' meddig csak a' batteriák elszolgálának. Valósággal igen nevetséges olvasni azt az egymással ellenkező sok mesebeszédet, mellyel az újságok *Napoleon*rol szüntelen tele vagynak; oly goromba hazugságok is találtnak gyakran közöttök, hogy kéntelen az ember azt gondolni róllok, hogy nem is *Szent Helena* szigetén, hanem valhol másutt irattatnak. Ilyen példaukokokáért a' többek között, hogy *Napoleon* azoknak a' két leánykáknak (kiknek tsintalan és jádзи magokviselete, kiváltképpen pedig az ifiabbbiké, ötet valósággal gyönyörködtetik és neki sok időtöltést okoznak) a' maga táborozásairól gyakorta egész fetsegéssel és gyávasággal beszélene. Tsupa valóság az, hogy ő ezeket a' maga táborozásabeli tárgyakat soha elő nem hozza, és azokról soha semmit nem beszél, ha tsak valaki egyenesen nem tudakozódik azokról tőlle. Én olyan emberektől hallottam, a' kik gyakran voltak velle egygyütt, 's egész órákig beszélhettek velle, hogy ő ezen tárgyakat beszédjevel maga soha sem illeti. Az is a' *Münkhhausen*' mesélése' módja'szerént való beszédek közé tartozik, hogy *Napoleon* már reggelenként pintenként inná a' bort 's a' legerőssebb *Anglussert*. Senki nem mértékletesebb a' borivásban, mint ő. Nekem hitetes emberek erősítették, hogy napjában nem iszik meg többet két vagy legfeljebb három meszely leggyengébb bornál. Sert pedig soha se' iszik. A' hasonló igasságok közé tartozik továbbá az is, a' mit az *appetitusa*' nagyságáru lrtak.“

Admirális *Malkólmot* is minden órán várták *Szent Helena* szigetére, a' ki Admirális *Sir Cockburne* helyébe oda rendeltett.

~~~~~

Azok a' *Sávary* és *Lallemand* neyú Generálisok, kiket *Anglia* mellett *Bonaparte*-

tal elválasztván, Malta szigetére vittek volt 's egy darabig ott fogva tartottak, a' Máltai tudósítások szerint most Smyrnában Török ortalom alatt vagynak.

Havannah nevű Fregát Aprilis' 23-dikán evezett-el a' Sz. Helenai kikötőhelyből 's a' múlt hónap' 15-dikén érkezett-meg a' Portsmouthi kikötőhelybe. Ezen a' hajón jött onnét Angliába vissza az ezelőtt ott volt Mark. Wils nevű Kormányozó, és egy nagytsomó irást hozott Bonapartétól a' Régens-Princzhez, mellyek, mint mondják, az ő személye' őriztetését illető panaszokódásokat foglalják magokban. A' Havannahal egygyütt útozott Európa felé Ferret nevű, 12 ágyus Korvette is, a' Kapitány Stirling vezérlése alatt: de ennek más felől lévén czélzása, az útban elváltak egymástól: hanem a' Havannah hajós emberei beszél-lik, hogy a' nevezett Korvette, éppen mikor az Egyenlítő alatt által jött volna, egy hajót talált elől, a' melly Spanyol zászlóval evezett és Szeretsen rabokkal volt terhelve. A' Ferret közelíteni akart ezen hajó felé 's megakarta tudakozni, hogy: mi fele czélzással és hova evez? mellyet a' Spanyolok eszékbe révén, tüzet adtak reá, 's megöltek rajta két embert, melynek heves tsatázás lett a' következése. Négy órát tartott a' verekedés, melly után a' Spanyolok, mikor már az ő hajójokra az Anglusok éppen felmászni iparkodtak volna, vitorláikat lebo-tsátották 's megadták magokat. Az Anglusok, 5 embert veszítettek, a' kik megöletettek vagy megsbesedtek. A' Ferret Sierra Leonához vezette a' prédába nyert Spanyol hajót.

Londonban olyan hírterjedvén-el, hogy Jun. 18-dikán Wimbledon mellett a' Watterloói győzedelmnek emlékezetére nézve nagy katonai mustra fogna tartatni, valami 20 ezerig való emberek sokasága gyűlt vala ki oda. Hanem, minekutánna 11 óráig ott várakozván látta volna a' nép, hogy semmi mustra nem leszen, megmér-gelődött 's a' mező ellen kezdett dühöskö-

ni; tserét, bokrot, gajt, gajt, egy szóval mindent meggyújtott, a' mit a' mezőn talált, úgy hogy Londonból kellett oda kimenni egy fegyveres csoportnak a' tessen-esség' helyreállítására.

#### A m e r i k a.

Felső Kanadában olyan rendelést hirtettetett-ki azittlévő Anglus Kormányos, hogy az odavaló születésű lakosok ennek-utánna, mikor az ellenség által megtámad-  
tatuak, legkissebb kútömbőség nélkül minnyájan azonnal fegyvert fogni tartoznak, az idegének ellenben telyességgel nem kényszeríthetnek, sőt még tsak meg sem hivattathatnak, arra, hogy fegyvert fogjanak.

Washingtonba ismét olyan tudósítások érkeztek Sz. Domingó szigetéről, hogy Christoph Király újabb kegyetlenségeket követett-el néhány Szabad Amerikai alattvalók ellen. Három Amerikai kereskedő hajókat vétetett-el ismét a' maga kikötőhelyeiben, 's az együknek Kapitányát agyon lövette, oly fogás alatt, hogy titkos kereskedésen találtatott volna.

Az Antigua szigetéről érkezett levelek szerint ezen szigeten nem kis félelem kezdett támadni, azért, hogy valami levelezésnek akadtak nyomába, mellyet a' Barbadosi Szeretsen rabszolgák az Antiguai rabszolgákkal folytattak. Hanem a' dolognak kinyilatkozása után azonnal minden előrevaló vigyázásbéli készülétek megtétettek, és Május' 19-dikén, mikor Antiguáról a' legújabb tudósítások útnak indultak, még legkissebb lárma sem esett volt.

A' támadásra mutató előjelek már Guadaloupe szigeten is kezdettek vala szemléltetni, 's itt is nyomába akadtak azon levelezésnek, mellyet a' szomszéd szigeten Jakó fekete atyafiak a' Guadaloupebéliekkel folytattak.

Hasonló módon irnak Jamaikából is. Itt is nagy félelmet okozott a' Szeretsentámadásoknak 's mozgásoknak híre valamint a' fzuksorplántás 's egyéb fejér gádzák 's

minden tulajdonosok, úgy szintén a' tisztviselői karok között is: hanem a' vigyázást és előrelátó készüléteket itt is ahozképp megkettőztették. Egy fegyveres sereg, melynek el kellett volna jóni *Jamaikából*, ellenkező parantsolatot kapott, hogy maradjon ott; egy más fegyveres seregnek pedig, a' melly már elevezett vala onnét, utánna indult egy sebessen evező hajó, hogy térjen vissza oda.

### A f r i k a.

Az itt lakó tolvaj Fejedelmeket illető lármás hírek még folynak. A' Sárdinai tudósítások szerint a' Tunisi Fejedelmek az egygyik tulajdon fia volt az, a' ki ott a' minapi lármát gerjesztette. Ő volt azon nyúghatatlanok' vezérlője is, kik a' Bonai partok mellett a' Kalárisshalászokra reájok ütöttek 's oly sok ártatlanokat véletlenül megleptek, meggyilkoltak, 's kiperdáltak. Hogy a' Tunisi Fejedelmet magát is tulajdon fia közzül egygyik ölte volna meg, hogy helyébe ülhessen, írják: de ezt még némelyek kétségbe hozzák. — A' vélekedés az, hogy az Áfrikai ragadozóhoz szokott népek azért dülnek fuynak most ily nagyon, hogy az ő Fejedelmek az Európaiakkal békességre léptek 's a' rabzolgákat elbocsátották.

### Olasz Ország.

Az Áfrikai ragadozók Olasz országnak külömbkülömb partjait újabban megtámadták. A' Romai part mellett Ostiánál a' Szent háromság nevű hajót, éppen azon batteria alatt támadták meg és rablolták el, a' mellynek ágyui alatt oltalmat keresett vala magának. Az Ostiai ágyuk' tüzelésére semmit nem ügyeltek a' tolvaj-

jok: sőt a' Szentháromsággal dolgokat végezvén, onnét azonnal ismét egy Sardinai hajónak kergetéséhez fogtak. A' Bonai történet itt is minden felé nagy felelmet okozott, annyival is inkább, mivelhogy attól lehet tartani, hogy azután azok a' szerentsétlenek is kezekre kerültek a' gonoszoknak, kik akkor a' tengerre kimenekedhettek.

A' Nápolyi tudósítások szerint, nagy és közönséges örömet okozott ott annak a' hírnek megérkezése, hogy a' Király' 2-dik fia Leopold Princz, az Austriai Fels. Cs. házból Klementina ő Cs. Hertzegasszonyoságát, feleségül fogja veenni, minthogy ezen házasság által újabban öszszetsatoltatik az ezen két uralkodó Fels. házak között régóta fennálló nébányrendbéli öszszefafiságosodásnak betses kötelei. — (Mitsoda öszszefafiságosodásoknak kötelei állottak fenn már jó időtől fogva ezen Udvarok között, tudva van tisztelt Olvasóink előtt).

### B e t s i.

A' ma kezünkhöz érkezett újságok szerint, nem igaz, a' mit feljebb az Angliai Régens Hertzeg' feleségéről a' Wálesi Hertzegnéről irtunk: minthogy Jun. 7-dikén Konstantzinápolyba érkezett. A' Nagy Britanniai Követ' palotájába szállott be: Mi légyen útozásának valóságos czélja, és hogy meddig fog tartani: ezekről még semmi bizonyost nem irhatni.

Ahoz, a' mit a' Turnitzi nyerésekről már irtunk, még oda lehet a' nagyobb pénznyerésekre nézve tenni, hogy a' legutóbbszor kijött nyertes szám volt 4946, és nyert, mint jutalmat, 1000 forintot.

- Julius' 2-dik napján Száz forint Huszaspénzért Váltótzédulában 246 3/8 forintot  
 — egy Császári aranyért 11 fl. 34 kr. — egy Hollandus Aranyért 11 fl. 38 krt.  
 Jul. 3-dik napján 100 forint huszas pénzért Váltótzédulában 255 1/2 forintot.  
 — egy Császári aranyért 11 fl. 56 kr. — egy Hollandus aranyért 12 fl. 6 krt.  
 Jul. 4-dik napján 100 forint huszas pénzért Váltótzédulában 258 3/8 fl. — egy Hollandus aranyért 12 fl. 12 kr. — egy Császári aranyért 12 fl. 5 kr. adtak.

# Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

## Magyar Ország.

T. N. Hont Vármegyéből, még a múlt hónap elein útasították hozzánk a következő tudósítást, hanem a Praenumerans levelek közé tartozván, csak most került ke- zünkhöz: —

„A Nemes Hont-Vármegyében fekvő Egyházas-Mároth helység Augusztána Valláson lévő lakosai, Felsőleges uralkodó Fejedelmünk eránt való hűséges alattvalói indulatjoknak megmutatására, a boldogult Felső Császárné emlékezetére e képpen tartották az idévezültnek halotti megtiszteltetését: Minekutánna az azt megelőzőtt három napokon a hirangok megvonattak volna, Junius 2-dikán az oltár és a prédikáló szék, a menyire az ezen Ekklesiától kitelhetett, fekete posztóval bévonatván, elsőben is az orgona gyászos hangodozásai mellett ez alkalmatossághoz való énekek elénekeltettek, azután pedig az Ekklesiának Érdemes Lelki Pásztorá, Tiszt. Tablicz Bohuslaus úr, az Evangéliumból a Sz. Lélekről, úgy mint a halál szorongatásaiban legjobb vigasztalóról, vévén ki a beszédje fundamentumát, abban megmutatta, hogy a Sz. Lélek vigasztal bennünket részint az által, hogy a maga szent sugallásai által minden világi dolgoknak múlandóságát, testünk épségének bizonytalanságát, jelenvaló életünk rövid voltát, sorunk viszontagságait 's a t. szemünk eleibe teszi, 's bennünket az által a világi dolgoknak elhagyására előre elkészít 's hajlandókká teszi, részint az által is, hogy boldogabb életnek reménységével táplál, 's az által a halál elszenvedésére elkészít bennünket. — Lehetetlen, úgymond a tudósító, kimondani, csak érzeni lehet azt, hogy melly nagyon szíveikre hatottak ezen beszéd szavai a jelen volt mind főbb, mind

alsóbb rangú számos halgatóknak, kik nem csak a megnevezett Ekklesiából, hanem a körül belől lévő helységekről is nagy számmal összegyülekeztek vala. —

*Jelentés a Magyar, olvasni szerető Közönséghez.*

Egy könyvetske került ki sajtónk alól illy titulus alatt: *A Délusi Filoklesnek a Boldogságról való beszélgetése. Egy kis Darab a Barthelemy Anacharsisából, fordítva Német Nyelvből*, mellyet az igen Tisztelt közönségnek egész bizodalommal ajánlunk. Az a nagy munka, mellyből ez fordított, esmeretes minden Olvasottak előtt, 's be- tetses volta tudva van; ez a kis darab pedig méltó jussal ajánlathatik a többek között az olvasni szerető Ifjúságnak, úgy mint a mellyben az erkölcsi jóság, 's tisztaság — világi életünkben eleinkbe szabott kötelességeinknek szoros gyakorlására serkentő in- tések, — a Vallás multhatatlanul szüksé- ges voltáról való szép okoskodások foglal- tatnak béké; mellyben a világi lehető boldogságnak elérésére mintegy út mutató- dik. Láthatja ebben az okos ifjúság a bölts régiségnek szép gondolatjait, 's tu- dománnyát, 's az ebben találtató tanátso- kat a maga hasznára fordíthatja. Mi na- gyobb nyereség, mint ha az ifjú szív köte- lességeivel megesmerkedik; azoknak tel- lyesítésében holdogsága forrását feltalálja; és az ifjúság eltévelyedései ellen a hasznos olvasás által magát megoltalmazza? Méltó jussal reménylhetjük, hogy a Tisztelt Ma- gyar Közönségnek szolgálni kész igyekeze- tünk, ezen kis munkában számos kedvel- lőkre fog találni, mellynek igen tsekély ára, 45 xr

Pesten Jun. 15-dikén, 1816.

Fűskúti Landerer Örökseii.